

EVLERDE NAMAZ KILMANIN ÖNEMİ

Bismillâhirrahmânirrahîm.

El-Hamdü lillâhi Rabbi'l-âlemîne hamden kesîran tayyiben müberaken fîh. Alâ külli hâlin ve fî külli hîn. Ve's-salâtu ve's-selâmu alâ sey-yidinâ ve senedinâ mededinâ ve üsveteni'l haseneti Muhammedini'l-Mustafâ ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebi'ahû bi-ihsânin ecmaîne't tayyibîne't-tâhirîn.

Emmâ ba'dü;

Fe-kâle resûlullahi sallallahu aleyhi ve sellem.

صَلُّوا فِي بُيُوتِكُمْ وَلَا تَتَّخِذُوا
بَيْتِي عِيدًا، وَصَلُّوا عَلَيَّ وَسَلِّمُوا، فَإِنَّ صَلَاتَكُمْ
تَبْلُغُنِي حَيْثَمَا كُنْتُمْ

Sallû fî büyûtiküm ve lâ tettehizûhâ kubûran ve lâ tettehizû beytî 'îden ve sallû aleyye ve sellimû fe-inne salâteküm tübleğunî haysü mâ küntüm.

Peygamber sallallahu aleyhi vessellem efendimiz buyurmuş ki:

Sallû fî büyûtiküm. Evlerinizde de namaz kılın.

Ve lâ tettehizûhâ kubûran. Kabirler gibi namazsız, ibadetsiz mekanlar halinde bırakmayın onları. İçinde biraz namaz kılın da, nurlansın, canlansın, kabir gibi olmasın. Onun için nafîle namazları, farz namazları camide kılın da, nafîle namazları evde kılmak uygundur. Hatta bazı namazları yetişebilirse insan, sünnetlerini mesela sabah namazının sünnetini evinde kılmalı gelmeli. Yatsı namazının sünnetini evinde kılmalı gelmeli. Yani evinde namaz kılınmış olmalı, evi mescit olmalı, mescitleşmeli, mübarekleşmeli.

Ve lâ tettehizû beytî 'îden. Benim kabrimi de, evimi de bayram yeri haline getirmeyin.

Ve sallû aleyye. Ve bana salât ü selâm getirin.

Ve sellimû fe-inne salâteküm. Çünkü sizin bana salât ü selâm getirmeniz.

Tübleğunî haysü mâ küntüm. Siz nerde olursa olun bana getirilir, arz olunur, ulaştırılır sizin salât ü selâmınız.

Demek ki evlerimizde bazı nafilâ namazları kılacağız. Bazı vakit namazlarımızın da sünnetlerin kılabiliriz.

Nafilâ namazlardan hangisi var?

Duhâ namazı var. Sabahleyin güneş iyice göğe yükseldikten sonra kılınıyor. Duhâ namazı kılınabilir. Dört rekât, sekiz rekât, on iki rekât öğlene bir saat kalıncaya kadar kılınabilen bir namazdır. Allah bu namazı kılanları mükâfatlandırıyor. Dört rekât kılanları muhsinîn zümresine katıyor ki, muhsin sevdiği kullardan.

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٩٥﴾

Innallâhe yuhibbü'l-muhsinîne. (2/Bakara 195.)

Muhsin kulları Allah sever buyuruluyor. Demek ki evimizde bazı namazları kılacağız. Teheccüd namazı evde kılınır. Dün Galatasaray maçı var diye gece uyumadı millet. Maçı seyretti ve kalktılar televizyonun başında merakla durdular, âşk ile şevk ile.

E teheccüd, Galatasaray'ın galibiyetinden kat kat kat önemli, kıymetli, ahirette yararlı bir şey. İşte Galatasaray galip geldi. Ne var

yani kupayı aldı. ne olur yani. Ahirete ne faydası var? Ne kaptana, ne oyunculara, ne tezahüratçılara ne faydası var?

Ama candan istedi herkes. Hatta dua ettiler. Aman bunlara yenilmeyelim, yenelim diye. Allah da kabul etti. Direkten döndü. İki defa direğe çarptı, direktten içeri girmedi, buraya çarptı, buradan öbür tarafa gitti. Melekler sokturmadılar içeriye. Çünkü Müslümanlar candan dua ediyor. Be mübarekler duanız bu kadar müstecab insanlarsınız, Çeçenlere de dua etsenize. Boşnaklara, Arnavutlara da diğer Keşmir deki, bilmem neredeki Müslümanlara da dua etsenize. Yani o âşk, o heyecan, o şevk, futbolun dışında gösterilmiyor. O kadar gösterilmiyor.

Tabi Çeçenlere üzölmüyor mu Müslümanlar?

Üzölüyor ama bir toplum olayı olarak, tezahürat olayı olarak, yeri yerinden oynatan bir olay olarak, sokakları tıkayan bir olay olarak, üzüntü ısrar edilmiyor veya sevinç gösterilmiyor veya yardım yapılmıyor. Bunlar hep ilginç şeyler.

Evleri namazlarla Őenlendirelim. Tehec-
cd namazına kalkalım. Teheccüd bir kere
evde kılınan bir namaz. Sonra sabah namazının
sünneti evde kılınabilir. Öğlen ve ikindinin ilk
rekâtları evde kılınabilir, dört rekâtları, ilk
sünnetleri mesela. Veya son sünnetleri, öğle-
nin son sünneti. Yatsının son sünneti. Vitir va-
cibi evde kılınabilir. Camide farz kıldıktan
sonra.

Benim beyiti mi iyd yapmayınız buyuruyor
Peygamber efendimiz. Benim evimi iyd yap-
mayın. İyd ne demek?

Bayram.

'İydü'l-fıtri. Ramazan bayramı.

'İydü'l adhâ. Kurban bayramı.

Neden iyd denmiş?

Her sene tekrar tekrar, tekrar tekrar, tek-
rar tekrar, seneyi devriyesinde karşımıza gel-
diği için, iade olunduğundan, avdet etiğinden,
her sene karşımıza geldiğinden, ona *iyd* den-
miş. Bayramlara *iyd* denilmesine sebep olarak
bazı âlimler bunu gösteriyor. Her sene karşı-
mıza teker teker avdet edip geldiği için, gidip
bir daha gelmemek değil de, her sene tekrar

geldiğinden *iyd* denmiş. Benim evimi de *îyd* edinmeyin. İnsanlar sevdiklerini belli ölçülerde sevmeli, aşırılığa kaçmamalı. Mesela biz de Hazreti İsa aleyhisselamı seviyoruz. Çünkü Allah'ın Peygamberi. Allahın gönderdiği mübarek insanlardan birisi. Ama tapınmıyoruz. Ölçüsü var. Her şeyin bir ölçüsü var. Ölçüyü kaçırmamak efendimiz tarafından tavsiye edilmiştir. Ben de sizin gibi bir kulum. Bir kula yapılan muamelenin dışında muamele yapmayın diye tavsiye var. Mütevaziydi efendimiz sallallahu aleyhi vessellem. Çok mütevazihane davranırdı. Aşırı şeyi uygun görmediğini anlıyoruz. Evimi böyle *iyd* yapmayın demesinden. Bana salât ü selâm getirin diyor. Çünkü Allah'ın emridir.

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿٥٦﴾

*Innaallâhe ve melâiketehû yüsallûne
'ala'n-nebiyyi yâ eyyühallezîne âmenû sallû
'aleyhi ve sellimû teslîmâ. (33/Ahzâb 56.)*

Allah'ın emri. Onun için bana salât ü selâm getiriniz buyuruyor tabi. Ona getirilen salât ü selâm mutlaka bizlere de, uzaklarda

bile olsak, ille Mescid-i Nebevîye gidip de şe-beke-i saadetin karşısına geçip de, türbenin parmaklarının önünde el pençe divan durup da, gözümüzü kapayıp da gözyaşları içinde *Es-salâtü vesselâmü aleyke yâ Rasûlallah* demek zorunda değiliz. Öyle olmadan da, bulunduğumuz yerden de salât ü selâm getirsek de, salat ü selam, peygamber efendimize ulaştırılır Peygamber efendimize malum olur.

a. Camiler Tüm Müslümanlarındır

Diğer bir hadîs-i şerîf.

صَلُّوا عَلَيَّ مَنْ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَصَلُّوا وَرَاءَ مَنْ
قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

Sallû ‘alâ men kâle lâ ilâhe illallâhü ve sallû verâe men kâle lâ ilâhe illallâhü.

Darekutnî, Taberânî, Hılvânî [Ebû Nu’aym], Hatîb El-Bağdâdî, İbn Ömer radiyallahu anh’ dan rivayet etmiş efendimiz buyuyor ki;

Sallû ‘alâ men kâle lâ ilâhe illallâhü. Lâ ilâhe illallah diyen insanın namazını kılın. Şu kusuru vardı. Bana şunu etmişti, şunu elemişti. Komşuları şöyle şikayetçiydi. Şimdi

bırakın bunu. Lâ ilâhe illallah diyenin namazını kılın bu bir.

İkincisi.

Ve sallû verâe men kâle lâ ilâhe illallâhü.

Lâ ilâhe illallah diyenin arkasında da namaz kılın. Yok efendim söyleymiş de böyleymiş de. Bilmem ne. O adam falancalara mensupmuş da, filancalara mensuplarmış da, çeşitli laflar. Bizim camiye buyur diye söylemişler. Bizim burada galiba veya Sydney de olabilir. Ben demiş tarikatçıların camisine gitmem. Cami Allah'ın camisi. Allah'ın evi. Tarikatçılarda cuma namazı kılınacak diye, beş vakit namaz Allah'ın emri, Peygamber efendimizin kuvvetli sünneti diye camiye ondan geliyor.

Tarikatçıların camisi mi olur?

Cami Müslümanların hepsinin.

وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ

Ve enne'l-mesâcide lillâhi. (72/Cin 18.)

Hatta Müslümanların da değil cami. Camiler Allah'ındır.

Ve enne'l-mesâcide lillâhi.

Camiler Allah'ın evleridir.

Gitmemek olur mu?

Gitmem. E ne yaparsın? Başka cami mi var buraya gelmezsen? Yok ki. Burası var işte.

Başka nereye gidecek?

E gitmiyor. Sen zarar edersin. Ben onun arkasında namaz kılarım da, ötekinin arkasında namaz kılmama da vs. de efendimiz buyuruyor ki;

Lâ ilâhe illallâh diyenin arkasında namaz kılın.

Başka bir hadîs i şerîf de buyuruyor ki Ebû Hüreyre radiyallahu anh den;

صَلُّوا خَلْفَ كُلِّ بَرٍّ وَفَاجِرٍ، وَصَلُّوا عَلَى كُلِّ بَرٍّ
وَفَاجِرٍ، وَجَاهِدُوا مَعَ كُلِّ بَرٍّ وَفَاجِرٍ

Sallû halfe külli berrin ve fâcirin.

Takvâ sahibi olsun, iyi bir insan olsun, fâcir olsun. Arkasından namaz kılın.

Ve sallû 'alâ külli berrin ve fâcirin.

Takvâ sahibi olsun, fısk-u fücûr sahibi olsun, ölen her insan Müslüman. *Lâ ilâhe illallah* diyenin namazını kılın.

Va câhidû me'a külli berrin ve fâcirin. Fısk u fücûr sahibi olsun, iyi olsun, komutanının arkasında cihadı yapın. Yok ben komutanı beğenmedim de, şöyle oldu böyle oldu diye cihattan geri durulmaz. Namazdan, imam şöyledir böyledir diye geri durulmaz. Cenaze namazı kılmaktan, o şöyle etti böyle etti diye ufak tefek şeyleri bahane edip kılmaktan geri kalınmaz.

b. Toplumların Çöküşü, Kötü Yöneticiler ve Âlimler

Üçüncü ve sonuncu hadîs-i şerîf.

صِنْفَانِ مِنْ أُمَّتِي لَنْ تَنَالَهُمَا شَفَاعَتِي: إِمَامٌ ظَلُومٌ
غُشُومٌ عَسُوفٌ، وَكُلٌّ غَالٍ مَارِقٍ

Sınıfâni min ümmetî len tenâlehümâ şefâ'atî imâmün zalûmün gaşûmun 'asûfun ve küllü ğâlin mârikın.

Ebû Ümâme hazretlerinden rivayet edilmiş bu hadîs-i şerîf.

Peygamber efendimiz buyuruyor ki:

Sınıfâni min ümmetî. Benim ümmetimin içinden, Müslümanların arasından, iki sınıf insana, iki cins insana.

Len tenâlehümâ şefâ'atî. Benim şefaati yok. Benim şefaati onlara ulaşmayacak. Ben onlara şefaati vermeyeceğim.

Kim bu bahtsızlar, nasipsizler?

İmâmün zalûmün gaşûmun 'asûfun. Birincisi bir devlet başkanı, yönetici, imam, önder, lider ki, başkan ki. *Zalûm.* Çok zalim. *Gaşûm.* Bu da zulmetmek manasına geliyor. Gene haksızlık ederek zulmetmek. *'asûfun.* O da yine zalim, gaddar, ezacı, cefacı diyelim. Yani üç tane böyle zulme giden, manası zulme yakın kelimeleri kullanmış, incelikleri vardır muhakkak aralarında. Mübalağa sigasıdır bu. Zalim. Zalim dese, zulmü bir defa yapmış insana bile zalim derler. Seni zalim seni. Niye bunu böyle yaptın?

Ama zalim demek, hep zulüm demek. Mesleği zulümcülük demek yani. *Gaşûm* da baskıcı gaddar. *'Asûfun'* da yine ezen, üzen demek anlaşılan. Bunlara şefaati yok peygamber efendimizin. Yani idareci zalim oldu mu,

haksızlık yaptı mı, tebaya baskı yaptı mı, üzdü mü, ezdi mi, ona şefaathetmeyecek Peygamber efendimiz bir.

İkincisi. *Ve küllü ğâlin mârikın*. Dinde *ğâlin*, yani taşkınlık yapan kimse, *mârik*, yoldan sapan. Yani dinden, dini konularda taşkınlık yapıp sapan kimseye de şefaati yok.

Kime şefaati var?

Sünnet-i seniyyeye uyan, zulüm yapmayan, doğru düzgün Müslümanlara şefaati var. Bunlara şefaati yok Peygamber efendimizin sallallahu aleyhi vessellem hazretlerinin. Allah bizi zulmün her çeşidinden korusun. Zulüm ilk önce insanın kendisine zulmünden başlar. İnsan günah işledi mi, kendisine felaketi davet etmiş demektir. Onun için kendisine zulmedene, *zâlimün li-nefsihî* derler.

Kendisine zalim. Neden?

Kendisine zalim, günahı işliyor, başı belaya girecek. Ahirette cezasını çekecek.

Zâlimün li-nefsihî. Kendisine zulmeder. Sonra etrafındakilere zulmeder. Sonra etrafını ailesini toplar. Başkan olur, reis olur, yedi

mahalleyi yaka silktirir, bir devletin başına geçer, milleti yıllarca inim inim inletir mesela.

Ve son hadîs-i şerîf.

صِنْفَانِ مِنَ أُمَّتِي إِذَا صَلُّوا صَلَّحَتِ الْأُمَّةُ: الْأُمَرَاءُ
وَالْفُقَهَاءُ

*Sınıfâni min ümmetî izâ salahû salahati'l-
ümmetü el-ümerâü ve'l-fukahâü.*

İbn Abbâs radiyallahu anh dan rivayet olmuş bu hadîs-i şerîf.

Ümmetinden iki sınıf vardır ki, onlar iyi oldukları zaman, ümmet de iyi olur.

Onlar kimlerdir?

Bir. *El-ümerâü*. Kendilerinde emretmek selahiyeti olan yöneticiler, herkese. Sırf asker demek değil. Müdür de, genel müdür de ağzından çıkan söz, memurlar tarafından dinlenmesi, herkese emirdir. Devletin her dairesinin başındaki insan emirdir Arapça böyle. Emretme selahiyetine sahip olan kimseye emir derler. Çoğulu ümera gelir. İdareciler demek. Bunlar iyi oldu mu, ümmet de iyi olur.

İkincisi. *Ve'l-fukahâü*. Fakîhler, din bilginleri, müftüler, vaizler vs. vs. dini öğreten âlim tabakası. Bunlarda iyi oldu mu, muttaki, salîh, müeddeb, ihlâslı vs. o zaman ümmet iyi olur. Amma bunlar fena oldu mu, idareciler ve âlimler. İdareciler zulme kayar. Âlimler dalkavukluğa kayar veya dünya sevgisine dalar. Dünya sevgisine daldı mı menfaatini düşünmeye başlar. Allahın rızasını düşünmez Allah için konuşmaz. kulağını diker. Gözünü fıldır fıldır çevirir. Hangi lafı söylersem, nerden daha çok menfaat getiririm diye, yağcılık yapar, haksızlık yapar. İsteyene keyfine göre fetva verir Allahın emrini söylemez de, kendi işini götürmeye yarayacak, kalpleri kendisine celp etmeye yarayacak şekilde davranır. Böyle insanlar tabi bu böyle olduğu zaman, âlimler bu zihniyette olduğu zaman, ümmet bozulur, ümmet felakete uğrar. İyi olduğu zaman ümmet ilerler. Çünkü ümmetin iyiliği için çalışan iki sınıf bunlar. İdareciler iyi işler yapacaklar. Âlimlerde idarecilere iyi işleri öğretecekler.

Akşemsettin olmasaydı Fatih muhasarayı kaldıracaktı. Olmuyor bu iş dedi. Olmuyor. Vezir, sadrazam falan aleyhinde idiler. Bazıları. Efendimiz dediler; biz ateşle oynuyoruz, çok

fena vaziyet. Bu Avrupalılar toplanır, gelirler büyük ordular halinde. Biz bunların hepsini birden karşımıza alırsak bunlarla baş edemeyiz. Biz kaldıralım bu muhasarayı. Günler geçiyor, günler geçiyor, elli küsur gün, kolay değil, muhasara gümbür gümbür toplanarak, şeylerle devam ediyor. Avrupa'dan ordu gelecek haberleri geliyor yolda filan diye, haberleri geliyor. Hatta beş altı parça büyük kalyon gemi geldiler. Türk gemileri onların önünü engelleyemedi. Çünkü onlar kayak gibi kalıyor, ötekiler dev gibi. Kesemediler önünü. Galata'ya geldiler. Zinciri Bizanslılar açtılar. Yardım içeriye girdi. Fatih Sultan Mehmet kenardan vaziyeti seyrediyor. Atını denize sürdü. Hırsından tabi daha öte gidemez ama, sinirlendiği için, kaptan-ı derya'yı azletti. Sen bunları buradan geçirdin falan diye. O durumlarda muhasarayı kaldırmayı çok defa düşündüler. Her seferinde Akşemsettin; devam padişahım, fetih müyesser olacak padişahım. Yani emirleri de âlimler idare eder. Allahtan korkan, Allah'ın emrini, yasağını bilen, dinin ahkamına uygun hareket eden, insan toplumlarına en lüzumlu olan sınıf, âlimler sınıfıdır. Âlimler sınıfı iyi oldu mu toplum ilerler.

Osmanlıların başarısının sebebi nedir?

İlk devirlerdeki âlimlerin mübarekliliği.

Osmanlı devletinin yıkılmasının sebebi nedir?

Sonraki âlimlerin korkaklığıdır, cesaretsizliğidir. Bilmem toplumu dinin emirlerine göre eğitememesidir. Kısacası budur. Dinden uzaklaşmadır. Toplumun günaha batmasıdır. Günaha batmasının sonucunda, Allahın yardımını kesmesidir. Cezalandırmasıdır başka bir şey yok.

Allahu Teâlâ hazretleri bizi, Allah'ın sevdiği kul olarak yaşamaya muvaffak eylesin. Haramlardan, günahlardan uzak eylesin.

Görevlerini bilip yapan kullardan eylesin. Hayat imtihanını başaranlardan eylesin.

Hüsn ü hatimeyle ahirete göçmeyi nasip eylesin. Bigayri hesab cennetine dahil olmayı nasip eylesin.

Habib-i edibine komşu eylesin. Cemalini gösterson. Rıdvân-ı ekberine cümlemizi vasıl eylesin.

El Fâtıha.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

[Bütün GURBET SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

